

**НАЦИОНАЛНА АЛИЈАНСА ЗА ЛОКАЛНИ
ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ - НАЛЕД, БЕОГРАД**

**Финансијски извештаји
за годину завршену
31. децембра 2019. године**

**и
Извештај независног ревизора**

САДРЖАЈ

	Страна
ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	1 - 2
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ	
Биланс успеха	3
Биланс стања	4
Напомене уз финансијске извештаје	5 - 25

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору Удружења “Национална алијанса за локални економски развој - НАЛЕД”, Београд

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Удружења “Национална алијанса за локални економски развој - НАЛЕД”, Београд (у даљем тексту “Удружење”), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2019. године и биланс успеха за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и друге напомене уз финансијске извештаје.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним аспектима, финансијску позицију Удружења на дан 31. децембра 2019. године и резултате његовог пословања за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији и рачуноводственим политикама обелодањеним у Напомени 3. уз финансијске извештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији и Међународним стандардима ревизије (МСР). Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одељку нашег извештаја *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја*. Ми смо независни у односу на Удружење у складу са *Етичким кодексом за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (“ИЕСБА Кодекс”) и етичким захтевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извештаја у Републици Србији, и испунили смо наше друге етичке одговорности у складу са овим захтевима и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући да нам пруже основу за изражавање нашег мишљења.

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извештаје

Руководство је одговорно за састављање и истинито приказивање ових финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, као и за оне интерне контроле за које одреди да су потребне за припрему финансијских извештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извештаја, руководство је одговорно за процену способности Удружења да настави са пословањем у складу са начелом сталности, обелодањујући, по потреби, питања која се односе на наставак пословања и примену начела сталности пословања као рачуноводствене основе, осим ако руководство намерава да ликвидира Удружење или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање су одговорна за надзор над процесом финансијског извештавања Удружења.

ИЗВЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Управном одбору Удружења “Национална алијанса за локални економски развој - НАЛЕД”, Београд (Наставак)

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извештаја

Наш циљ је стицање уверавања у разумној мери о томе да финансијски извештаји, узети у целини, не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале услед криминалне радње или грешке, и издавање извештаја ревизора који садржи наше мишљење. Уверавање у разумној мери означава висок ниво уверавања, али не представља гаранцију да ће ревизија спроведена у складу са Међународним стандардима ревизије увек открити материјално значајан погрешан исказ ако такав исказ постоји. Погрешни искази могу да настану услед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним ако је разумно очекивати да ће они, појединачно или збирно, утицати на економске одлуке корисника донете на основу ових финансијских извештаја.

Као део ревизије у складу са Међународним стандардима ревизије ми примењујемо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током обављања ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процењујемо ризике од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, насталих услед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и обављамо ревизијске поступке који су прикладни за те ризике, и прибављамо довољно адекватних ревизијских доказа да обезбеде основу за мишљење ревизора. Ризик да неће бити идентификовани материјално значајни погрешни искази који су резултат криминалне радње је већи него за погрешне исказе настале услед грешке, зато што криминална радња може да укључи удруживање, фалсификовање, намерне пропусте, лажно представљање или заобилажење интерне контроле.
- Стичемо разумевање о интерним контролама које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су прикладни у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола Удружења.
- Вршимо процену адекватности примењених рачуноводствених политика и у којој мери су разумне рачуноводствене процене и повезана обелодањивања које је извршило руководство.
- Доносимо закључак о прикладности примене начела сталности као рачуноводствене основе од стране руководства и да ли, на основу прикупљених ревизијских доказа, постоји материјална неизвесност у вези са догађајима или условима који могу да изазову значајну сумњу у погледу способности Удружења да настави са пословањем у складу са начелом сталности. Ако закључимо да постоји материјална неизвесност, дужни смо да у нашем извештају ревизора скренемо пажњу на одговарајућа обелодањивања у финансијским извештајима или, ако таква обелодањивања нису адекватна, да модификујемо наше мишљење. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума извештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу за последицу да имају да Удружење престане да послује у складу са начелом сталности.
- Вршимо оцену укупне презентације, структуре и садржаја финансијских извештаја, укључујући и обелодањивања, као и да ли су у финансијским извештајима приказане основне пословне промене и догађаји на такав начин да се постигне фер презентација.

Саопштавамо лицима овлашћеним за управљање, између осталог, планирани обим и време ревизије и значајне ревизијске налазе, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које смо идентификовали током наше ревизије.

Београд, 28. април 2020. године

Ксенија Ристић Костић
Овлашћени ревизор

БИЛАНС УСПЕХА

У периоду од 1. јануара до 31. децембра 2019. године

У РСД хиљада

	Напомена	2019.	2018.
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ			
Приходи од продаје услуга	5	98,715	63,652
Приходи од чланарина и чланских доприноса	6	87,161	76,464
Приходи од донација, дотација и субвенција	7	133,394	134,103
		319,270	274,219
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ			
Трошкови материјала и енергије	8	(8,046)	(6,318)
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	9	(142,014)	(112,404)
Трошкови производних услуга	10	(35,949)	(27,920)
Трошкови амортизације	14, 15	(2,634)	(2,064)
Трошкови донација		(126)	(65)
Нематеријални трошкови	11	(126,156)	(104,702)
		(314,925)	(253,473)
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		4,345	20,746
Финансијски приходи		1,783	338
Финансијски расходи		(3,075)	(581)
Губитак из финансирања		(1,292)	(243)
Остали приходи		626	46
Остали расходи		(1,977)	(505)
ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		1,702	20,044
Исправка грешака из ранијих година		(1,180)	111
ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		522	20,155
Порески расход периода		(252)	(738)
НЕТО ВИШАК ПРИХОДА НАД РАСХОДИМА		270	19,417

Напомене на странама од 5 до 25
чине саставни део ових финансијских извештаја.

Ови финансијски извештаји су одобрени од стране руководства Удружења дана 27. априла 2020. године и биће предати Агенцији за привредне регистре Републике Србије.

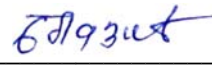
Потписано у име Удружења

Виолета Јовановић
Заступник Удружења

Марко Станојевић
Директор оперативе

Биљана Лазич
Лице одговорно за
састављање финансијских
извештаја

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2019. године
У РСД хиљада

	Напомена	31. децембар 2019.	31. децембар 2018.
АКТИВА			
Стална имовина			
Нематеријална имовина	14	2,334	2,826
Некретнине, постројења и опрема	15	14,681	7,098
Дугорочни финансијски пласмани	16	1,288	473
		<u>18,303</u>	<u>10,397</u>
Обртна имовина			
Залихе материјала		4	2
Плаћени аванси за залихе и услуге		919	753
Потраживања по основу продаје	17	19,029	24,144
Друга потраживања	18	1,322	1,460
Готовински еквиваленти и готовина	19	69,509	38,585
Активна временска разграничења	20	12,012	7,292
		<u>102,795</u>	<u>72,236</u>
УКУПНА АКТИВА		<u>121,098</u>	<u>82,633</u>
ПАСИВА			
Улози			
Нераспоређени вишак прихода над расходима		35,936	35,666
		<u>35,936</u>	<u>35,666</u>
Краткорочне обавезе			
Краткорочне финансијске обавезе		-	138
Обавезе из пословања	21	14,533	7,198
Остале краткорочне обавезе	22	5,050	5,681
Обавезе за порез на додату вредност		13	1,059
Обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине		956	709
Пасивна временска разграничења	23	64,610	32,182
		<u>85,162</u>	<u>46,967</u>
УКУПНА ПАСИВА		<u>121,098</u>	<u>82,633</u>

Напомене на странама од 5 до 25
чине саставни део ових финансијских извештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

1. ОСНИВАЊЕ И ДЕЛАТНОСТ

Удружење “Национална алијанса за локални економски развој - НАЛЕД”, Београд (у даљем тексту: “Удружење” или “НАЛЕД”), основано је 6. јуна 2006. године, као нестраначко и невладино удружење грађана, са циљем обезбеђивања подстицаја непосредним страним улагањима, као и трајне, стабилне и функционалне сарадње представника домаће привреде и привредних удружења са потенцијалним страним инвеститорима и јединицама локалне управе и самоуправе, а све у сврху побољшања општег амбијента за подстицање локалног економског развоја у Републици Србији.

Иницијално, Удружење је организовано у складу са одредбама Закона о удруживању грађана у удружења, друштвене организације и политичке организације које се оснивају за територију СФРЈ (“Службени лист СФРЈ”, бр. 42/1990 и “Службени лист СРЈ”, бр. 24/1994, 28/1996 и 73/2000) и одредбама Закона о друштвеним организацијама и удружењима грађана (“Службени гласник СРС”, бр. 24/1982, 39/1983, 17/1984, 50/1984, 45/1985 и 12/1989 и “Службени гласник РС”, бр. 53/1993, 67/1993, 48/1994, 101/2005 и 51/2009), као позитивним правним прописима у Републици Србији у моменту оснивања Удружења.

Након ступања на снагу Закона о удружењима (“Службени лист РС”, бр. 51/2009, 99/2011 и 44/2018), Удружење је ускладило Статут са одредбама поменутог Закона.

Дана 24. фебруара 2010. године, Удружење је извршило упис у Регистар удружења Агенције за привредне регистре Републике Србије, Решењем бр. БУ 1059/2010.

Оснивачи удружења су домаћа физичка лица са пребивалиштем у Републици Србији.

Регистрована делатност Удружења је 9499 - делатност осталих организација на бази учлањења.

Матични број Удружења је 17646877, а порески идентификациони број (ПИБ) - 104478656.

Удружење је разврстано у мала правна лица.

Седиште Удружења је у Београду, Македонска улица број 30.

На дан 31. децембра 2019. године Удружење има 37 запослених (31. децембар 2018. године: 26 запослених).

Регистровани заступник Удружења је Виолета Јовановић, са пребивалиштем Београду.

Оснивачким актом од 28. марта 2013. године, Удружење је основало привредно друштво “Ехрозе” д.о.о. Београд, чији је једини члан са 100% удела у капиталу (РСД 10 хиљада).

Претежна делатност зависног правог лица су консултантске услуге у вези са пословањем и осталим управљањем. Дана 2. априла 2013. године Решењем бр. БД 33784/2013 извршен је упис зависног правног лица у Регистар привредних субјеката Агенције за привредне регистре Републике Србије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

2.1. Основе за састављање и приказивање финансијских извештаја

Правна лица (укључујући друга правна лица и удружења) и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (“Службени гласник РС”, бр. 73/2019), као и важећим одредбама претходног Закона о рачуноводству (“Службени гласник РС”, бр. 62/2013 и 30/2018) (у даљем тексту “Закон”) и осталом применљивом законском и подзаконском регулативом у Републици Србији.

Приложени финансијски извештаји Удружења за 2019. годину састављени су у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, заснованим на Закону о рачуноводству и Правилником о начину признавања, вредновања, презентације и обелодањивања позиција у појединачним финансијским извештајима микро и других правних лица (“Службени гласник РС”, бр. 118/2013 и 95/2014). У складу са одредбама Закона о рачуноводству, редован годишњи финансијски извештај других правних лица (и удружења), обухвата биланс стања, биланс успеха и напомене уз финансијске извештаје.

Финансијски извештаји Удружења су састављени према концепту набавне вредности (историјског трошка).

Приложени финансијски извештаји представљају редовне (појединачне) финансијске извештаје Удружења за 2019. годину, без укључивања потраживања, обавеза и резултата пословања зависног правног лица. Удружење није у обавези да саставља консолидоване финансијске извештаје.

Финансијски извештаји Удружења су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за друга правна лица (“Службени гласник РС”, бр. 137/2014). Овим Правилником правно су дефинисани обрасци финансијских извештаја и садржина позиција у обрасцима, као и минимум садржаја напомена уз те извештаје.

Износи у приложеним финансијским извештајима Удружења исказани су у хиљадама динара, осим уколико није другачије назначено. Динар (РСД) представља функционалну и извештајну валуту Удружења.

Основне рачуноводствене политике примењене приликом састављања ових финансијских извештаја наведене су у Напомени 3.

Рачуноводствене политике и процене коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању годишњих финансијских извештаја Удружења за 2018. годину.

2.2. Упоредне информације

Упоредне информације чине подаци садржани у редовним финансијским извештајима Удружења за 2018. годину, састављени у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, који су били предмет ревизије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА
(Наставак)

2.3. Сталност пословања

Финансијски извештаји Удружења су састављени у складу са начелом сталности пословања, које подразумева да ће Удружење наставити са пословањем у догледној будућности, која обухвата период од најмање дванаест месеци од датума финансијских извештаја.

Руководство Удружења сматра да наставак пословања у догледној будућности није угрожен и поред тога што ће пословање у другом и трећем кварталу 2020. године, а можда и касније, значајно бити отежано због последица вируса Ковид-19, како на глобалну економију, тако и на свеукупне економске прилике у Републици Србији, а као што је детаљније обелодањено у Напомени 28.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од продаје

Приходи се исказују по правичној вредности услуге која је пружена или ће бити пружена, умањеној за уговорене попусте. Приходи од услуга признају се када је услуга извршена.

Приходима исказаним у билансу успеха у текућем периоду сучељавају се њима припадајући трошкови.

3.2. Приходи од чланарина

Приходи од чланарина исказани су у износу обрачунатих годишњих чланарина правним лицима, јединицама локалне самоуправе и невладиним организацијама, као члановима Удружења.

3.3. Приходи од донација

Вредност средстава добијених кроз донације се иницијално евидентира као разграничени приход у оквиру обавеза, односно пасивних временских разграничења у билансу стања, који се умањује у корист биланса успеха, односно прихода у периоду када се на терет биланса успеха евидентирају трошкови везани за коришћење средстава примљених из донација.

Новчане донације чија намена није стриктно дефинисана, а које покривају један обрачунски период и намена им је да покрију трошкове Удружења настале у том периоду, исказују се у оквиру прихода у обрачунском периоду у коме су примљене.

3.4. Приходи од камата

Приходи од камата се књиже у корист биланса успеха обрачунског периода на који се односе.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.5. Прерачунавање страних валута и рачуноводствени третман курсних разлика и ефеката по основу валутне клаузуле

Ставке укључене у финансијске извештаје Удружења одмеравају се коришћењем валуте примарног привредног окружења у коме Удружење послује (функционална валута). Као што је изнето у Напомени 2.1, финансијски извештаји приказују се у хиљадама динара (РСД), који представља функционалну и извештајну валуту Удружења.

Сва средства и обавезе у страним средствима плаћања се на дан извештавања прерачунавају у њихову динарску противвредност применом званичног девизног курса Народне банке Србије важећег на тај дан (Напомена 29).

Трансакције у страним валутама током извештајног периода прерачунавају се у динарску противвредност применом званичних девизних курсева Народне банке Србије важећих на дан трансакције.

Позитивне и негативне курсне разлике настале прерачуном средстава и обавеза исказаних у страним средствима плаћања и прерачуном трансакција у току извештајног периода евидентирају се у билансу успеха, као финансијски приходи, односно финансијски расходи.

Позитивни и негативни ефекти уговорених валутних клаузула у вези са потраживањима и обавезама, такође се исказују као део финансијских прихода, односно финансијских расхода.

3.6. Порез на разлику прихода и расхода и остали порези и доприноси који не зависе од резултата

(а) Порез на разлику прихода и расхода - порез на добитак

Порез на разлику прихода и расхода представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит важећим у Републици Србији и релевантним подзаконским актима.

Друга правна лица, укључујући удружења, у складу са чланом 1. Закона, обвезници су пореза на добит уколико остварују приходе од продаје производа на тржишту, односно вршењем услуга уз накнаду.

Порез на разлику прихода и расхода представља износ који се обрачунава применом прописане пореске стопе од 15% (2018. година: 15%) на основицу утврђену пореским билансом, која представља износ добитка пре опорезивања по одбитку ефеката усклађивања прихода и расхода, у складу са пореским прописима Републике Србије, док се на крају утврђена пореска обавеза може умањити за утврђене пореске кредите.

Закон о порезу на добитак Републике Србије не предвиђа да се порески губици из текућег периода могу користити као основа за повраћај пореза плаћеног у претходним периодима.

Међутим, губици из текућег периода исказани у пореском билансу могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година. Порески губици настали пре 1. јануара 2010. године могу се преносити на рачун будућих добитака у периоду не дужем од десет година.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.6. Порез на разлику прихода и расхода и остали порези и доприноси који не зависе од резултата (Наставак)

(б) Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата укључују порез на имовину (укључујући и порез на примљене донације, Напомена 3.7), порезе и доприносе на зараде на терет послодавца, као и друге порезе и доприносе у складу са републичким, пореским и општим прописима.

Ови порези и доприноси се исказују у оквиру нематеријалних трошкова (Напомена 11).

3.7. Порез на примљене донације

У складу са чланом 14. став 3. Закона о порезима на имовину (“Службени гласник РС”, бр. 26/2001, 42/2002, 80/2002, 135/2004, 61/2007, 5/2009, 101/2010, 24/2011, 78/2011, 57/2012, 47/2013, 68/2014, 95/2018, 99/2018 и 86/2019), прописано је да се порез на поклон плаћа и на примљена новчана средства, права и ствари, осим уколико је појединачна вредност примљених средстава мања од РСД 100 хиљада, или је Законом прописано или међународним уговором уговорено право на пореско ослобођење.

У складу са Законом, Удружење обрачунава порез на поклон у висини од 2.5% приликом сваког прилива новчаних средстава из донација. Порез на поклон евидентира се на терет расхода текућег периода.

3.8. Порези и доприноси фондовима за социјалну сигурност запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Удружење је у обавези да плаћа порезе и доприносе пореским органима и државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе на терет запослених и на терет послодавца у износима који се обрачунавају применом специфичних, законом прописаних стопа.

Удружење је, такође, обавезно да од бруто плате запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати фондовима. Удружење није у обавези да запосленима након одласка у пензију исплаћује накнаде које представљају обавезу државних пензионих фондова.

Порези и доприноси на терет послодавца и порези и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе.

3.9. Учешћа у капиталу

Учешће у капиталу зависног правног лица чији је оснивач Удружење оснивач (“Ехрозе” д.о.о. Београд), вреднује се по набавној вредности.

Улагање у зависно правно лице се тестира на постојање губитка од потенцијалног обезвређења када постоје индикације умањења његове вредности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.10. Нематеријална имовина

Нематеријална имовина Удружења се односи на софтвер стечен куповином од трећих лица.

Нематеријална имовна се иницијално признаје по набавној вредности.

Накнадно вредновање нематеријалне имовине извршено је по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења.

Нематеријална улагања се отписују у року до 5 година.

Издаци везани за одржавање софтвера признају се као трошак у периоду када настану.

3.11. Некретнине, постројења и опрема

Некретнине, постројења и опрему Удружења чине опрема и улагања на туђим некретнинама.

Опрема и улагања на туђим некретнинама су иницијално евидентирани по набавној вредности. Набавну вредност чини вредност по факури добављача, увећана за зависне трошкове набавке и трошкове довођења средства у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања као средства, ставке некретнина, постројења и опреме су одмерене по набавној вредности умањеној за акумулирану исправку вредности и евентуалне акумулиране губитке по основу обезвређења.

Накнадни трошкови се укључују у набавну вредност средства или се признају као посебно средство, уколико је применљиво, само када постоји вероватноћа да ће Удружење у будућности имати економску корист од тог средства и ако се његова вредност може поуздано одмерити. Књиговодствена вредност замењеног средства се искњижава.

Сви други трошкови текућег одржавања терете биланс успеха периода у коме су настали (Напомена 10).

Амортизација опреме се равномерно обрачунава на набавну вредност опреме применом следећих годишњих стопа, с циљем да се средства у потпуности отпишу у току њиховог корисног века трајања:

Рачунари и рачунарска опрема	25%
Намештај и остала опрема	10 - 15%
Остала опрема	20%
Моторна возила	10 - 50%

Обрачун амортизације опреме почиње приликом стављања средства у употребу.

Добици и губици који проистичу из расходовања или продаје средства се признају у билансу успеха периода када је средство расходовано, односно продато, и то у висини разлике између новчаног прилива и књиговодствене вредности средства.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Финансијски инструменти

Финансијска средства и обавезе се евидентирају у билансу стања Удружења, од момента када је Удружење уговорним одредбама везано за инструмент.

Финансијска средства се почетно мере по набавној вредности коју представља фер вредност увећана за трошкове трансакције, осим имовине чија се промена фер вредности признаје кроз биланс успеха као добитак или губитак.

Удружење је своја финансијска средства класификовало у категорију “Зајмови и потраживања”. Зајмови и потраживања су недериватна финансијска средства са фиксним или утврдивим роковима плаћања која се не котирају ни на једном активном тржишту.

Финансијска средства престају да се признају када Удружење изгуби контролу над уговореним правима над тим инструментима, што се дешава када су права коришћења инструмената реализована, истекла, напуштена или уступљена.

Финансијска обавеза престаје да се признаје када Удружење испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

(а) Потраживања

Након иницијаног признавања потраживања се накнадно одмеравају по амортизованој вредности коришћењем методе ефективне каматне стопе, умањеној за обезвређење.

У билансу стања Удружења ова категорија финансијских средстава обухвата потраживања од купаца и друга потраживања из пословања.

Потраживања од купаца се евидентирају по фактурној вредности умањеној за исправку вредности обезвређених потраживања.

На крају сваког извештајног периода Удружење врши процену умањења потраживања по основу обезвређења. Ако постоји објективни доказ о умањењу вредности, губитак од умањења вредности Удружење признаје као расход у билансу успеха.

Исправка вредности потраживања се утврђује када постоји објективан доказ да Удружење неће бити у стању да наплати све износе које потражује на основу првобитних услова потраживања. Процена исправке вредности потраживања врши се на основу старосне анализе и историјског искуства, и када наплата целог или дела потраживања више није вероватна.

Књиговодствена вредност потраживања умањује се преко исправке вредности, а износ умањења се признаје на терет биланса успеха. Када је потраживање ненаплативо, отписује се на терет исправке вредности потраживања од купаца.

Приходи од укидања исправке вредности по основу накнадно наплаћених износа и процењене наплативости потраживања признају се у корист биланса успеха.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.12. Финансијски инструменти (Наставак)

(б) *Готовински еквиваленти и готовина*

Готовински еквиваленти и готовина се процењују по њиховој номиналној вредности.

(в) *Обавезе из пословања*

Обавезе према добављачима и остале краткорочне обавезе се вреднују по њиховој номиналној вредности.

3.13. Закупи

Удружење као закупцац

Финансијски закуп

Закуп се класификује као финансијски закуп ако се њиме суштински преносе на закупца сви ризици и користи повезани са власништвом.

Финансијски закуп се капитализује на почетку закупа по вредности нижој од фер вредности закупљеног средства и садашње вредности минималних плаћања закупнине.

Свака закупнина се распоређује на обавезе и финансијске расходе како би се постигла константна периодична каматна стопа на преостали износ обавезе.

Финансијски расходи се признају у билансу успеха периода на који се односе. Закупљена средства на бази финансијског закупа амортизују се у току периода краћег од корисног века трајања средства или периода закупа.

Оперативни закуп

Закуп се класификује као оперативни закуп ако закуподавац суштински задржава све ризике и користи повезане са власништвом.

Плаћања извршена по основу оперативног закупа исказују се на терет биланса успеха на пропорционалној основи током периода трајања закупа (Напомена 10).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

4. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПРОЦЕНА

Састављање и приказивање финансијских извештаја у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Србији, захтева од руководства Удружења коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на исказане вредности средстава и обавеза, као и обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан извештавања, као и прихода и расхода у току извештајног периода.

Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Стварни резултати могу се разликовати од наведених процена. Процене и претпоставке се континуирано разматрају, а када корекције постану неопходне, исказују се у билансу успеха за периоде у којима су постале познате.

У даљем тексту наведене су кључне процене и претпоставке које садрже ризик да ће проузроковати материјално значајне корекције књиговодствених вредности средстава и обавеза у току наредне финансијске године.

4.1. Корисни век употребе нематеријалне имовине и опреме

Нематеријална имовина и опрема се амортизују током њиховог корисног века употребе. Корисни век употребе се заснива на процени дужине периода у коме ће средство генерисати приходе. Процену периодично врши руководство Удружења и врши одговарајуће измене, уколико се за тим јави потреба. Промене у проценама могу да доведу до значајних промена у садашњој вредности и износа који су евидентирани у билансу успеха у одређеним периодима.

Примера ради: уколико би Удружење смањило користан век трајања наведених средстава за 10%, дошло би до додатног повећања трошкова амортизације на годишњем нивоу у износу од РСД 263 хиљаде.

4.2. Обезвређење нефинансијске имовине

На дан извештавања, руководство Удружења анализира вредности по којима су приказана нематеријална имовина и опрема Удружења. Уколико постоји индикација да је неко средство обезвређено, надокнадив износ те имовине се процењује како би се утврдио износ обезвређења.

Разматрање обезвређења захтева од руководства субјективно просуђивање у погледу токова готовине, стопа раста и дисконтних стопа за јединице које генеришу токове готовине, а које су предмет разматрања.

4.3. Обезвређење потраживања од купаца и других потраживања

Удружење обрачунава обезвређење сумњивих потраживања на основу процењених губитака који настају јер корисници услуга и остали дужници нису у могућности да изврше тражена плаћања. У процени одговарајућег износа губитка од обезвређивања за сумњива потраживања, Удружење се ослања на старост потраживања, раније искуство са отписом, бонитет купаца и промене у условима плаћања. Ово захтева процене везане за будуће понашање купаца и тиме изазване будуће наплате у готовини.

Стварни ниво потраживања која су наплаћена може да се разликује од процењених нивоа наплате, што може позитивно или негативно да се одрази на резултате пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ УСЛУГА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Приходи од продаје услуга на домаћем тржишту	37,163	26,870
Приходи од продаје услуга на иностраном тржишту	<u>61,552</u>	<u>36,782</u>
Укупно	<u>98,715</u>	<u>63,652</u>

Удружење пружа консултантске услуге. Остварени приходи од услуга предмет су опорезивања у складу са важећим Законом о порезу на добит у Републици Србији (Напомена 3.6(a)).

Приходи од продаје услуга у 2019. години се највећим делом односе на услуге организације и спровођења обуке, пружања правне помоћи и консалтинга следећим правним лицима:

- PwC Services Limited, Лондон у износу од РСД 44,866 хиљада;
- Министарству државне управе и локалне самоуправе у износу од РСД 22,920 хиљада;
- UN Women у износу од РСД 11,360 хиљада; и
- IBF International у износу од РСД 6,420 хиљада.

6. ПРИХОДИ ОД ЧЛАНАРИНА И ЧЛАНСКИХ ДОПРИНОСА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Приходи од чланарина:		
- компаније	49,523	47,647
- градови и општине - јединице локалне самоуправе	36,556	27,421
- невладине организације	<u>1,082</u>	<u>1,396</u>
Укупно	<u>87,161</u>	<u>76,464</u>

Раст прихода од чланарина у 2019. години у односу на претходну годину је последица повећања броја чланова Удружења, као и промене категорије чланства од стране појединих чланова.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

7. ПРИХОДИ ОД ДОНАЦИЈА, ДОТАЦИЈА И СУБВЕНЦИЈА

Приходи од донација, дотација и субвенција у 2019. години износе РСД 133,394 хиљада (2018. година: РСД 134,103 хиљаде) и у целини се односе на приходе од донација.

Приходи од донација у 2019. години се односе на новчане донације одобрене од стране Друштва за међународну сарадњу (ГИЗ) (РСД 52,218 хиљада), USAID (РСД 42,579 хиљада), Амбасада Норвешке у Београду (РСД 9,210 хиљада), Европска банка за обнову и развој (РСД 8,526 хиљада) и других донатора (РСД 20,861 хиљада). Донације су намењене финансирању више пројеката током 2019. године.

Приходи од донација су признати у висини насталих трошкова.

Удружење је у току 2019. године извршило укидање пасивних временских разграничења у корист биланса успеха текуће године у износу од РСД 83,698 хиљада (2018. година: РСД 113,336 хиљада) (*видети* Напомену 23).

8. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА И ЕНЕРГИЈЕ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Трошкови материјала за израду	4,730	3,246
Трошкови режијског материјала	2,279	2,255
Трошкови резервних делова	648	776
Трошкови горива и енергије	389	41
Укупно	<u>8,046</u>	<u>6,318</u>

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Трошкови бруто зарада	96,372	85,956
Трошкови накнада по ауторским уговорима	17,980	6,997
Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора	1,162	3,003
Трошкови накнада по уговору о делу	432	143
Трошкови накнада по привременим и повременим пословима	89	-
Остали лични расходи	25,979	16,305
Укупно	<u>142,014</u>	<u>112,404</u>

Раст бруто зарада у 2019. години је последица пораста броја запослених у Удружењу у текућем извештајном периоду (са 26 радника колико је било у 2018. години на 37 радника колико их је било запослених на крају 2019. године).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

9. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ
ЛИЧНИ РАСХОДИ (Наставак)

Раст трошкова накнада по ауторским уговорима је последица већег броја пројеката на којима је Удружење било ангажовано у току 2019. године.

Већи број запослених и пројеката у току 2019. године резултирао је и у повећању трошкова службених путовања, превоза и дневница исказаних у оквиру осталих личних расхода.

10. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Трошкови закупа простора и опреме	18,151	15,339
Трошкови рекламе и пропаганде	11,955	7,895
Трошкови превоза, поштанске и телекомуникационе услуге	4,367	3,442
Трошкови услуга одржавања	1,473	939
Трошкови осталих производних услуга	3	305
Укупно	<u>35,949</u>	<u>27,920</u>

11. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Трошкови правних и саветодавних услуга	62,014	42,258
Трошкови репрезентације	2,455	11,618
Ревизорске и услуге преводилаца	4,020	3,550
Трошкови премија осигурања	1,138	179
Трошкови платног промета	669	471
Трошкови пореза и чланарина	190	203
Трошкови осталих непроизводних услуга	55,670	46,423
Укупно	<u>126,156</u>	<u>104,702</u>

Трошкови правних и саветодавних услуга у 2019. години бележе пораст у односу на претходну годину због већег броја нових пројеката које је Удружење уговорило у току 2019. године. Наведени трошкови укључују и трошкове из односа са зависним правним лицем у износу од РСД 670 хиљада (2018. година: РСД 1,654 хиљаде) (Напомена 24(а)).

Трошкови осталих непроизводних услуга у 2019. години се највећим делом односе на трошкове истраживања, графичког дизајна, трошкове програмера и одржавање тренинга и обука.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

12. ОСТАЛИ РАСХОДИ

Остали расходи за годину завршену 31. децембра 2019. износе РСД 1,977 хиљада (2018. година: РСД 505 хиљада) и највећим делом, у износу од РСД 1,176 хиљада, се односе на расходе по основу изградње игралишта у Прибоју, која је у току.

13. ПОРЕЗ НА РАЗЛИКУ ПРИХОДА И РАСХОДА

(а) Компоненте пореза на разлику прихода и расхода - пореза на добитак

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Порески расход периода	252	738
Укупно	<u>252</u>	<u>738</u>

(б) Усаглашавање пореза на добитак и производа резултата пословања пре опорезивања и прописане пореске стопе

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Приходи остварени на тржишту од пружања услуга	98,715	63,652
	<u>98,715</u>	<u>63,652</u>
Расходи настали у вези са приходима оствареним на тржишту:		
- трошкови материјала	(2,464)	(1,464)
- трошкови зарада и накнада зарада	(43,485)	(26,043)
- трошкови амортизације	(807)	(479)
- остали расходи	(50,280)	(30,744)
	<u>(97,036)</u>	<u>(58,730)</u>
Пореска основица	1,679	4,922
Порески ефекти текућег периода по законској стопи по стопи од 15%	252	738
Порески расход исказан у билансу успеха	<u>252</u>	<u>738</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

14. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА

	Софтвери	Остала нематеријална имовина	Нематеријална имовина у припреми	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
Стање на дан				
1. јануара 2018. године	5,222	-	-	5,222
Повећања у току године	-	584	592	1,176
Стање на дан				
31. децембра 2018. године	5,222	584	592	6,398
Повећања у току године	-	518	-	518
Пренос са/на	592	-	(592)	-
Стање на дан				
31. децембра 2019. године	5,814	1,102	-	6,916
АКУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ				
Стање на дан				
1. јануара 2018. године	2,748	-	-	2,748
Амортизација за 2018. годину	824	-	-	824
Стање на дан				
31. децембра 2018. године	3,572	-	-	3,572
Амортизација за 2019. годину	1,010	-	-	1,010
Стање на дан				
31. децембра 2019. године	4,582	-	-	4,582
САДАШЊА ВРЕДНОСТ НА ДАН:				
- 31. децембра 2019. године	1,232	1,102	-	2,334
- 31. децембра 2018. године	1,650	584	592	2,826

На основу процене руководства, нема индикација да је нематеријална имовина Удружења на дан извештавања обезвређена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

15. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА

	Опрема	Улагања у туђе НПО	Укупно
НАБАВНА ВРЕДНОСТ			
Стање на дан			
1. јануара 2018. године	11,068	743	11,811
Набавке/повећања у току године	2,377	-	2,377
Стање на дан			
31. децембра 2018. године	13,445	743	14,188
Набавке/повећања у току године	2,862	6,345	9,207
Стање на дан			
31. децембра 2019. године	16,307	7,088	23,395
АКУМУЛИРАНА ИСПРАВКА ВРЕДНОСТИ			
Стање на дан			
1. јануара 2018. године	5,109	741	5,850
Амортизација за 2018. годину	1,240	-	1,240
Стање на дан			
31. децембра 2018. године	6,349	741	7,090
Амортизација за 2019. годину	1,622	2	1,624
Стање на дан			
31. децембра 2019. године	7,971	743	8,714
САДАШЊА ВРЕДНОСТ НА ДАН:			
- 31. децембра 2019. године	8,336	6,345	14,681
- 31. децембра 2018. године	7,096	2	7,098

Неотписана вредност опреме узете у финансијски лизинг износи РСД 1,274 хиљаде на дан 31. децембра 2019. године (31. децембар 2018. године: РСД 1,513 хиљада).

Набавна вредност потпуно отписане опреме на дан 31. децембра 2019. године износи РСД 6,185 хиљада (31. децембар 2018. године: РСД 5,556 хиљада).

На основу процене руководства, нема индикација да су некретнине, постројења и опрема Удружења дан извештавања обезвређени.

16. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ

Дугорочни финансијски пласмани, који на дан 31. децембра 2019. године износе РСД 1,288 хиљада (31. децембар 2018. године: РСД 463 хиљаде), у целини се односе на депозит дат привредном друштву "Лион Белф" д.о.о. Београд по основу закупа пословног простора у коме је смештена Извршна канцеларија Удружења (зграда Еуроцентар, Македонска бр. 30, Београд).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

17. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Потраживања од купаца у земљи	6,544	8,728
Потраживања од купаца у иностранству	<u>12,485</u>	<u>15,416</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>19,029</u>	<u>24,144</u>

Најзначајније потраживање од купаца у земљи на дан 31. децембра 2019. године се односи на Министарство државне управе и локалне самоуправе Београд у износу од РСД 5,923 хиљаде.

Најзначајније потраживање од купаца у иностранству на дан 31. децембра 2019. године се односи на PwC Services Limited, Лондон у износу од РСД 12,473 хиљаде.

За потраживања по основу продаје која су исказана у оквиру стања на дан 31. децембра 2019. године, а нису наплаћена до датума састављања приложених финансијских извештаја, процењена је наплативост и очекује се да ће иста бити у потпуности наплаћена.

18. ДРУГА ПОТРАЖИВАЊА

Друга потраживања на дан 31. децембра 2019. године износе РСД 1,322 хиљаде (31. децембар 2018. године: РСД 1,460 хиљада) и односе се на:

- потраживања за накнаде зарада које се рефундирају (по основу породилског боловања) у износу од РСД 1,025 хиљада;
- потраживања до запослених у износу од РСД 220 хиљада; и
- друга потраживања у износу од РСД 77 хиљада.

19. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Текући рачуни:		
- у динарима	5,940	16,684
- у иностранској валути	<u>63,569</u>	<u>21,901</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>69,509</u>	<u>38,585</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

20. АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Унапред обрачунат приход од донација	7,715	3,709
Остали унапред обрачунати приходи	880	880
Унапред обрачунат приход од чланарина	1,394	1,237
Унапред плаћени трошкови	1,355	1,365
Разграничени ПДВ	668	93
Остала АВР	-	8
Стање на дан 31. децембра	<u>12,012</u>	<u>7,292</u>

Унапред обрачунат приход од донација на дан 31. децембра 2019. године се у целини односи на укалкулисане приходе по основу пројекта “PPD/Јавно приватни дијалог” финансираног од стране USAID.

21. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Примљени аванси	2,394	2,383
Обавезе према добављачима - зависно правно лице (Напомена 24(б))	1,382	1,254
Обавезе према добављачима у земљи	9,670	2,723
Обавезе према добављачима у иностранству	-	70
Остале обавезе из пословања	1,087	768
Стање на дан 31. децембра	<u>14,533</u>	<u>7,198</u>

22. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Обавезе по основу зарада и накнада зарада	2,004	4,332
Обавезе за порез на зараде на терет запосленог	34	523
Обавезе за доприносе на зараде на терет запосленог	434	373
Обавезе за порезе и доприносе на зараде на терет послодавца	388	335
Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима	2,180	-
Остале обавезе	10	118
Стање на дан 31. децембра	<u>5,050</u>	<u>5,681</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

23. ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Разграничени приходи по основу донација	60,981	27,182
Унапред обрачунати трошкови	3,253	2,373
Обрачунати приход будућег периода	<u>376</u>	<u>2,627</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>64,610</u>	<u>32,182</u>

Разграничени приходи по основу донација на дан 31. децембра 2019. године се односе на донације од следећих партнера:

- Друштво за међународну сарадњу (ГИЗ) - РСД 53,618 хиљада;
- Амбасада Норвешке, Београд - РСД 4,078 хиљада;
- Амбасада Холандије, Београд - РСД 1,395 хиљада; и
- Остали партнери - РСД 1,890 хиљада.

Промене на рачуну *разграничених прихода по основу донација* у току године приказане су у следећој табели:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Стање на дан 1. јануара	27,182	55,651
Донације у току године	117,497	84,867
Пренос на приходе (Напомена 7)	<u>(83,698)</u>	<u>(113,336)</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>60,981</u>	<u>27,182</u>

24. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

Удружење повезаним правним лицем сматра зависно правно лице "Expose" д.о.о. Београд, чији је оснивач и једини члан.

Односи са зависним правним лицем "Expose" д.о.о. Београд приказани су у следећим табелама:

- (а) Трансакције са повезаним правним лицем, односно расходи настали у 2019. и 2018. години, приказани су у следећој табели:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
РАСХОДИ		
Трошкови правних и саветодавних услуга (Напомена 11)	<u>670</u>	<u>1,654</u>
Нето расход	<u>670</u>	<u>1,654</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

24. ОБЕЛОДАЊИВАЊЕ ОДНОСА СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА (Наставак)

- (б) Стање обавеза на дан 31. децембра 2019. и 2018. године, проистекло из трансакција са зависним правним лицем, приказано је у следећој табели:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
ОБАВЕЗЕ		
Обавезе из пословања (Напомена 21)	<u>1,382</u>	<u>1,254</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>1,382</u>	<u>1,254</u>

- (в) Зараде и накнаде директора и другог кључног руководећег особља Удружења (извршни директор и три руководиоца) у 2019. и 2018. години приказане су у следећој табели:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Бруто зараде и накнаде зарада	<u>29,205</u>	<u>23,880</u>
Укупно	<u>29,205</u>	<u>23,880</u>

25. ПРЕУЗЕТЕ ОБАВЕЗЕ

Преузете обавезе Удружења по основу уговора о закупу пословних просторија су следеће:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
До једне године	12,559	9,361
Дуже од једне године али краће од три године	<u>17,992</u>	<u>23,403</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>30,551</u>	<u>32,764</u>

26. ПОТЕНЦИЈАЛНЕ ОБАВЕЗЕ

На дан 31. децембра 2019. године Удружење не води нити један судски спор као тужена страна, чији би исход могао имати негативне последице на активности Удружења у наредном периоду.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

---

27. ПОРЕСКИ РИЗИЦИ

Удружење у току пословања ступа у пословне односе са зависним правним лицем. Приликом састављања приложених финансијских извештаја, Удружење није исказало ефекте трансферних цена на обрачунати порез на добитак, јер сматра да се трансакције са зависним правним лицем обављају на тржишним основама. При томе, у складу са пореским законима Републике Србије, Удружење је у обавези да Пореској управи достави порески биланс и пратеће обрасце (заједно са документацијом о трансферним ценама у скраћеном облику) у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује пореска обавеза.

Поред тога, тумачења пореских закона од стране пореских и других власти у односу на трансакције и активности Удружења могу се разликовати од тумачења руководства Удружења. Постоји неизвесност да ли су тумачења руководства Удружења и пратећа документација довољна и да ли одговарају захтевима и тумачењима пореских и других органа.

Руководство Удружења сматра да евентуална различита тумачења не могу имати материјално значајних последица на финансијске извештаје Удружења.

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА

Главни изазов за међународну заједницу је недавно избијање пандемије корона вируса (Ковид-19). Ова пандемија ће имати негативне последице на светску привреду. Ефекти пандемије Ковид-19 на привредне активности у великој мери ће зависити од обима његовог могућег ширења по свету и времена његовог сузбијања. Земље широм света, међу њима и Србија, већ су предузеле мере за сузбијање ширења вируса (нпр. ограничења путовања, забрана кретања грађана, мере карантина), као и економске мере у циљу ублажавања негативног утицаја пандемије на привреду.

Дана 15. марта 2020. године донета је Одлука о проглашењу ванредног стања на територији Републике Србије због пандемије вируса Ковид-19. Народна банка Србије је 17. марта 2020. године донела Одлуку о привременим мерама за очување стабилности финансијског система према којој су пословне банке дужне да дужницима понуде застој у отплати (мораторијум) њихових обавеза према банкама за период трајања ванредног стања.

Дана 20. марта 2020. године Влада Републике Србије усвојила је први сет пореских мера, односно Уредбу о пореским мерама за време ванредног стања ради ублажавања економских последица насталих услед Ковид-19, док је 10. априла 2020. године донет Програм економских мера за смањивање негативних ефеката проузрокованих пандемијом вируса Ковид-19 и подршку привреди Србије.

Руководство Удружења је предузело све неопходне мере на основу препорука Министарства здравља и Владе Републике Србије. Очекује се да ће пандемија корона вирус имати негативан економски утицај на други квартал 2020. године, а можда и до краја 2020. године, након чега се очекује релативна стабилизација економских прилика. У таквом случају, не може се искључити негативан утицај пандемије на пословне активности Удружења.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
За годину завршену 31. децембра 2019.

Износи су исказани у РСД хиљада, осим уколико није другачије назначено

28. ДОГАЂАЈИ НАКОН ДАТУМА ИЗВЕШТАЈНОГ ПЕРИОДА (Наставак)

Руководство Удружења константно прати развој ситуације са пандемијом и прилагођава пословне одлуке и политике у циљу обезбеђења континуитета у пословању и испуњавање свих оних пројектних активности, које је могуће реализовати у тренутним отежаним околностима.

Удружење значајан део свог пословања успешно обавља радом запослених од куће у складу са смерницама Владе Републике Србије, док се један број неопходних функција обавља из седишта Удружења. Није дошло до застоја пословања и улажу се максимални напори како би Удружење у максималном капацитету наставило пословање након престанка ванредног стања и пандемије вируса Ковид-19.

На бази тренутне ситуације и расположивих информација, руководство Удружења процењује да ће новонастала ситуација отежати реализацију појединих пројектних активности, те је стога смањило планиране расходе Извршне канцеларије за 30% у односу на првобитно планиране за 2020. годину, како би Удружење одржало адекватни ниво ликвидности у наредном периоду.

Изузев претходно наведеног, није било других значајних догађаја након датума извештајног периода који би захтевали обелодањивање у напоменама уз приложене финансијске извештаје Удружења за 2019. годину.

29. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Званични девизни курсеви Народне банке Србије, коришћени за прерачун девизних позиција биланса стања на дан 31. децембра 2019. и 2018. године у функционалну валуту (РСД), за поједине главне стране валуте су:

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
ЕУР	117.5928	118.1946
УСД	104.9186	103.3893

Београд, 27. април 2020. године

Заступник Удружења
Виолета Јовановић

Директор оперативе
Марко Станојевић

Лице одговорно за састављање
финансијских извештаја
“БДЛ Систем” д.о.о. Београд
Биљана Лазич

BDO d.o.o. Beograd

Knez Mihailova 10

11000 Belgrade

Republic of Serbia

Tel: +381 11 3281 399

Fax: +381 11 32 81 808

www.bdo.co.rs

BDO d.o.o. Beograd, privredno društvo osnovano u Republici Srbiji, je članica BDO International Limited, kompanije sa ograničenom odgovornošću sa sedištem u Velikoj Britaniji, i deo je međunarodne BDO mreže firmi članica.

BDO je brend ime za BDO mrežu i za svaku BDO firmu članicu.

BDO d.o.o. Beograd, a limited liability company incorporated in the Republic of Serbia, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name for the BDO network and for each of the BDO member firms.